

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

29. juuli 2024*

Eelotsusetaotlus – ELL artikli 19 lõike 2 kolmas lõik – ELTL artikli 254 teine lõik –
Nimetamine Euroopa Liidu Üldkohtu kohtunikuks – Sõltumatuse tagatised –
Kõrgesse kohtunikuametisse määramiseks nõutud pädevus – Riigisisene menetlus Euroopa Liidu
Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamiseks – Sõltumatute ekspertide rühm, kelle
ülesanne on hinnata kandidaate – Nende kandidaatide paremusjärjestus, kes vastavad ELL
artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud nõuetele –
Paremusjärjestuses esikohal olevast kandidaadist erineva kandidaadi esitamine – ELTL
artiklis 255 ette nähtud komitee arvamus kandidaatide sobivuse kohta

Kohtuasjas C-119/23,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Vilniaus apygardos administracinis teismase (Vilniuse
regionaalne halduskohus, Leedu) 9. veebruari 2023. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis
saabus Euroopa Kohtusse 28. veebruaril 2023, menetluses

Virgilijus Valančius

versus

Lietuvos Respublikos Vyriausybė,

menetluses osalesid:

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija,

Saulius Lukas Kalėda,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident L. Bay Larsen, kodade presidendid A. Arabadjiev,
C. Lycourgos, E. Regan, F. Biltgen ja N. Piçarra, kohtunikud P. G. Xuereb, L. S. Rossi (ettekandja),
A. Kumin, N. Wahl, I. Ziemele ja J. Passer,

kohtujurist: N. Emiliou,

kohtusekretär: osakonnajuhataja M. Aleksejev,

* Kohtumenetluse keel: leedu.

arvestades kirjalikku menetlust ja 16. jaanuari 2024. aasta kohtuistungil esitatut, arvestades seisukohti, mille esitasid:

- V. Valančius, esindaja: *advokatas* D. Poška,
- Leedu valitsus, esindajad: K. Dieninis, R. Dzikovič, V. Kazlauskaitė-Švenčionienė ja E. Kurelaitytė,
- Tšehhi valitsus, esindajad: L. Dvořáková, M. Smolek ja J. Vlácil,
- Iirimaa, esindajad: *Chief State Solicitor* M. Browne ja M. Lane, keda abistas D. Fennelly, *BL*,
- Ungari valitsus, esindajad: M. Z. Fehér ja G. Koós,
- Madalmaade valitsus, esindajad: M. K. Bulterman ja C. S. Schillemans,
- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna ja S. Żyrek,
- Rootsi valitsus, esindajad: C. Meyer-Seitz ja A. M. Runeskjöld,
- Euroopa Komisjon, esindajad: F. Erlbacher, A. Steiblytė ja P. J. O. Van Nuffel,

olles 18. aprilli 2024. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku, on teinud järgmise

kohtuotsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõigu tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud Virgilijus Valančiuse ja Lietuvos Republikos Vyriausybė (Leedu Vabariigi valitsus) vahelises kohtuvaidluses selle üle, kas Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale Leedu Vabariigi kandidaadi esitamise kohta tehtud otsused on õiguspärased.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Nõukogu 25. veebruari 2010. aasta otsuse 2010/124/EL, mis käsitleb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 255 ettenähtud komitee toimimise eeskirju (ELT 2010, L 50, lk 18), lisa sisalduvate Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 255 ette nähtud komitee toimimise eeskirjade punktis 6 „Komitee poole pöördumine ja täiendava teabe palumine“ on sätestatud:
„Niipea kui liikmesriigi valitsus on esitanud kandidaadi, edastab nõukogu peasekretariaat selle ettepaneku komitee esimehele.

Komitee võib nõuda, et ettepaneku teinud valitsus esitaks talle täiendavat teavet või muid andmeid, mida ta peab nõupidamise jaoks vajalikuks.“

Leedu õigus

Valitsuse seadus

- 4 19. mai 1994. aasta Leedu Vabariigi valitsuse seaduse (Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymas, *Žin.*, 1994, nr 43-772) põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis (edaspidi „valitsuse seadus“) on artikli 52 lõikes 3 ette nähtud, et Leedu valitsus esitab kandidaadid Euroopa Kohtu ja Üldkohtu kohtuniku ametikohale vabariigi presidendi nõusolekul ja pärast Lietuvos Respublikos Seimasega (Leedu Vabariigi parlament; edaspidi „Leedu parlament“) Leedu Vabariigi parlamendi kokukorras (Lietuvos Respublikos Seimo statutas) sätestatud korras konsulteerimist.

Valikumenetluse kirjeldus

- 5 Leedu Vabariigi justiitsministri 9. märtsi 2021. aasta määrusega nr 1R-65 vastu võetud Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi valiku menetluse kirjelduse (Pretendentų į Europos Sąjungos bendrojo teismo teisėjų atrankos tvarkos aprašas) põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis (edaspidi „valikumenetluse kirjeldus“) on punktides 1–3, 13, 15, 19 ja 21–23 ette nähtud:

„1. [Valikumenetluse kirjeldust] kohaldatakse Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale Leedu Vabariigi kandidaadi valiku (edaspidi „valik“) korraldamisel. Valiku eesmärk on aidata valitsusel, kes esitab [valitsuse seaduse] artikli 52 lõike 3 alusel kandidaadid Üldkohtu kohtuniku ametikohale, teha ettepanek konkreetse kandidaadi kohta.

2. Valikut tegev töörühm [...] moodustatakse Leedu Vabariigi peaministri käskkirjaga. Töörühma kuulub seitse isikut. Töörühma kuuluvad Leedu Vabariigi justiitsminister (töörühma juht), parlamendi esindaja, Vabariigi Presidendi esindaja, Teisėjų taryba [(kohtute nõukoda)] esindaja, Mykolas Romerisė ülikooli õigusteaduskonna esindaja, Vilniuse ülikooli õigusteaduskonna esindaja ja Vytautas Suure ülikooli õigusteaduskonna esindaja. Töörühma sekretäriks nimetatakse justiitsministeeriumi ametnik.

3. Võttes arvesse Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaatide valimise kuut kriteeriumi, mis on sätestatud aluslepingutes ja mida on täpsustatud [ELTL] artiklis 255 ette nähtud komitee kuuendas tegevusaruanDES, mis on avaldatud nimetatud komitee veebisaidil [...], teavitab töörühm avalikkust valikumenetluse alustamisest justiitsministeeriumi veebisaidil avaldatava teatega, milles kutsutakse kõnealustele valikukriteeriumidele vastavaid isikuid esitama (kirjalikku osalemistaotlust, elulookirjeldust ja motivatsioonikirja sisaldava) kandideerimistoimiku valikumenetluses osalemiseks.

[...]

13. Valiku tegemisel hinnatakse kandidaatide esitatud dokumentide põhjal kandidaatide vastavust valikumenetluse kirjelduse punktis 3 esitatud kriteeriumidele ja vesteldakse kandidaatidega. Valikuvestluse eesmärk on täiendada hinnangut, mis on kandidaatidele antud nende esitatud dokumentide põhjal.

[...]

15. Valikuetapis hinnatakse kandidaate punktis 3 esitatud kuue kriteeriumi alusel: õigusalane pädevus, töökogemus, sobivus kohtunikuametisse, keeleoskus, võime töötada meeskonnaliikmena rahvusvahelises keskkonnas, kus on esindatud mitu õigustraditsiooni, ning kandidaatide sõltumatuse, erapooletuse, moraalikindluse ja ausameelsuse tagatised.

[...]

19. Valiku tegemisel annab töörühma iga liige kandidaadile 1–10 punkti. Madalaim hinne on 1 punkt ja kõrgeim hinne on 10 punkti. Töörühma liikmete antud individuaalsed punktid liidetakse kokku. Saadud tulemuste põhjal koostatakse paremusjärjestus. Paremusjärjestusse kantakse kõik kandidaadid, kes töörühma arvates vastavad Euroopa Liidu Üldkohtu kohtunikuks valimise kriteeriumidele, olenemata saadud punktide arvust.

[...]

21. Kui valik on tehtud, esitab töörühma juht valitsusele aktide eelnõud Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandideerijate paremusjärjestuses esikohale tulnud kandidaadi esitamise kohta, töörühma koosoleku protokollis lisaga (töörühma koostatud paremusjärjestus koos kandidaatide punktisummadega) ja paremusjärjestuses esikohale tulnud kandidaadi elulookirjelduse.

22. Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale paremusjärjestuses esikohale tulnud kandidaadi esitamine töörühma poolt on üksnes soovitus valitsusele, kes vastavalt valitsuse seaduse artikli 52 lõikele 3 esitab kandidaadi Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale.

23. Hiljemalt viis tööpäeva pärast valikumenetluse lõppu avaldatakse töörühma koostatud kandidaatide paremusjärjestus justiitsministeeriumi veebisaidil, ilma et oleks märgitud kandidaatidele antud punktide arvu.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 6 V. Valančius nimetati Leedu valitsuse ettepanekul ja liikmesriikide valitsuste ühisel kokkuleppel Euroopa Liidu Üldkohtu (edaspidi „Üldkohus“) kohtunikuks alates 13. aprillist 2016. Tema ametiaeg lõppes 31. augustil 2019, kuid vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 5 kolmandale lõigule jätkas ta oma ametikohal ka pärast seda kuupäeva.
- 7 Märtsis 2021 avaldati kandideerimiskutse, et valida Leedu Vabariigi kandidaat Üldkohtu kohtuniku ametikohale. Valikumenetluse kirjeldus kehtestati määrusega nr 1R-65 ning moodustati peamiselt sõltumatutest ekspertidest koosnev töörühm (edaspidi „töörühm“), kelle ülesanne oli valiku tegemine. Töörühm tegi seejärel valiku, mille tulemusel koostas ta paremusjärjestuse kandidaatidest, kes olid reastatud vastavalt saadud punktisummale kahanevas järjekorras (edaspidi „paremusjärjestus“).
- 8 Justiitsminister esitas 11. mail 2021 Leedu valitsusele otsuse eelnõu, et teha ettepanek esitada Üldkohtu kohtuniku ametikohale paremusjärjestuses esikohale tulnud isiku, st V. Valančiuse kandidatuur.

- 9 Leedu valitsus esitas 6. aprilli 2022. aasta otsusega Leedu Vabariigi presidendile ja Leedu parlamendile heakskiidu saamiseks paremusjärjestuses teisele kohale tulnud isiku kandidatuuri.
- 10 Olles saanud Leedu Vabariigi presidendi ja Leedu parlamendi heakskiidu, esitas Leedu valitsus 4. mai 2022. aasta otsusega selle isiku kandidaadiks Üldkohtu kohtuniku ametikohale.
- 11 V. Valančius esitas 18. mail 2022 Vilniaus apygardos administracinis teismasele (Vilniuse regionaalne halduskohus, Leedu), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus, kaebuse, milles ta palus esiteks tühistada nimetatud otsuse, teiseks taotles, et Leedu valitsust kohustataks uuesti läbi viima konsulteerimismenetluse ja Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamise menetluse seaduses sätestatud korras, esitades konsulteerimiseks ja kandidaadi esitamiseks selle kandidaadi nime, kelle töörühm paigutas paremusjärjestuses esikohale, ja kolmandaks mõista kohtukulud välja Leedu valitsuselt.
- 12 ERTL artiklis 255 ette nähtud komitee esitas 5. juulil 2022 Leedu valitsuse esitatud kandidaadi kohta negatiivse arvamuse.
- 13 Leedu valitsus esitas 14. septembri 2022. aasta otsusega Leedu Vabariigi presidendile ja Leedu parlamendile heakskiidu saamiseks Üldkohtu kohtuniku ametikohale paremusjärjestuses kolmandale kohale tulnud isiku Saulius Lukas Kalėda kandidatuuri.
- 14 Selles kontekstis on eelotsusetaotluse esitanud kohtul kahtlusi seoses ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ERTL artikli 254 teise lõigu tõlgendamise, eelkõige seoses nende sätete mõjuga riigisisestele menetlustele Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaatide esitamiseks.
- 15 Nimetatud kohus väidab, et Euroopa Kohtu praktikas, mis tuleneb eelkõige 27. veebruari 2018. aasta kohtuotsusest Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), on tunnustatud, et liikmesriikide kohtunike sõltumatuse ja erapooletuse nõude ning liidu õigusega hõlmatud valdkondades tõhusa kohtuliku kaitse vahel on seos ELL artikli 19 lõike 1 teise lõigu ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 tähenduses.
- 16 Üldkohtu kohtunike ülesanne on aga just tagada selline tõhus kohtulik kaitse. Lisaks peavad need kohtunikud ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ERTL artikli 254 teise lõigu kohaselt vastama ka sõltumatuse nõudele, mida ei saa mõista nii, et selle ulatus on piiratum kui ELL artikli 19 lõike 1 teisest lõigust liikmesriikide kohtunikele tulenev sõltumatuse nõue, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Kohus.
- 17 Mis konkreetselt puudutab kohtunike ametisse nimetamise otsuseid, siis eelotsusetaotluse esitanud kohus väidab, et nii Euroopa Kohtu praktikas, mis tuleneb eelkõige 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsusest uuesti läbivaatamine Simpson vs. nõukogu ja HG vs. komisjon (C-542/18 RX-II ja C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232) ja 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsusest W. Ž. (kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium – ametisse nimetamine) (C-487/19, EU:C:2021:798), kui ka Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas, mis tuleneb eelkõige 1. detsembri 2020. aasta kohtuotsusest Ástráðsson vs. Island (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418), on loodud otsene seos liikmesriigi kohtunike valikumenetluse ja ametisse nimetamise menetluse nõuetekohasuse – kui lahutamatu osa õigusest seaduse alusel moodustatud kohtule – ning nende kohtunike sõltumatuse ja erapooletuse nõuete vahel.

- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleneb sellest otsesest seosest kohustus kontrollida, kas õigusvastasus kohtunike ametisse nimetamisel tekitab tegeliku ohu, et teised võimuharud, iseäranis täitevõim, võivad rakendada kaalutusõigust selle piire põhjendamatult ületades, ohustades ametisse nimetamise protsessi tulemuse terviklikkust ja tekitades õigussubjektides põhjendatud kahtluse asjasse puutuvate kohtunike sõltumatuse ja erapooletuse suhtes, mis toob kaasa nimetatud õiguse rikkumise.
- 19 Seega, mis puudutab liidu kohtu kohtuniku ametisse nimetamist või sellise kohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamist, siis on esmatähtis küsimus, kas ametisse nimetamiseks või esitamiseks pädev organ järgib sellise ametisse nimetamise või esitamise sisulisi tingimusi ja olulisi menetlusnorme, kuna see võimaldab kindlaks teha, kas asjaomase liidu kohtu erapooletus ja sõltumatus on tagatud.
- 20 Neil asjaoludel otsustas Vilniaus apygardos administracinis teismas (Vilniuse regionaalne halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas ELTL artikkel 254, milles on ette nähtud, et [Üldkohtu] liikmed valitakse isikute hulgast, „kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning kes on kõrgesse kohtunikuametisse määramiseks pädevad“, koostoimes ELL artikli 19 lõikega 2 nõuab, et liikmesriik valib [Üldkohtu] kohtuniku kandidaadi üksnes ametialase pädevuse kriteeriumide alusel?
2. Kas käesolevas asjas kõne all olev riigisisene tava, mille kohaselt moodustab [Üldkohtu] kohtuniku kandidaadi esitamise eest vastutav liikmesriigi valitsus konkreetse kandidaadi valiku läbipaistvuse tagamiseks sõltumatute ekspertide rühma, kes peab kandidaate hindama ja kes pärast kõikide kandidaatide küsitlemist koostab eelnevalt kindlaks määratud selgete ja objektiivsete valikukriteeriumide alusel ja kooskõlas eelnevalt teatavaks tehtud tingimustega kandidaatide paremusjärjestuse ning esitab valitsusele kandidaadi, kes on oma ametialaste võimete ja pädevuse alusel paremusjärjestuses tulnud esikohale, kuid valitsus esitab liidu kohtu kohtuniku ametikohale kandidaadiks muu isiku kui paremusjärjestuses esikohale tulnud kandidaadi, on kooskõlas nõudega, et kohtuniku sõltumatus peab olema väljaspool kahtlust, ja muude kohtuniku ametikohale kandideerimiseks esitatavate nõuetega, mis on sätestatud ELTL artiklis 254 koostoimes [ELL] artikli 19 lõikega 2, võttes arvesse asjaolu, et kohtunik, kes võib olla ametisse nimetatud õigusvastaselt, võib Euroopa Liidu Üldkohtu otsuseid mõjutada?“

Eelotsusetaotlusele järgnevad asjaolud ja menetlus Euroopa Kohtus

- 21 Olles saanud Leedu Vabariigi presidendi ja Leedu parlamendi heakskiidu, esitas Leedu valitsus 19. aprilli 2023. aasta otsusega S. L. Kalėda kandidaadiks Üldkohtu kohtuniku ametikohale.
- 22 V. Valančius palus 12. mail 2023 see otsus tühistada halduskohtumenetluses, mis algatati eelotsusetaotluse esitanud kohtus pärast seda, kui ta oli esitanud 4. mai 2022. aasta otsuse peale kaebuse, jäädes samas käesoleva kohtuotsuse punktis 11 nimetatud teiste nõuete juurde.
- 23 Liikmesriikide valitsused nimetasid 15. septembri 2023. aasta otsusega S. L. Kalėda Üldkohtu kohtunikuks ametiajaks, mis lõpeb 31. augustil 2025.

- 24 Euroopa Kohus palus 26. septembri 2023. aasta teabenõudes eelotsusetaotluse esitanud kohtul täpsustada, kas S. L. Kaléda nimetamine Üldkohtu kohtunikuks mõjutab põhikohtuasja eset, mis puudutab ettekirjutuse tegemise nõuet, ja kas ta jääb oma eelotsusetaotluse juurde.
- 25 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märkis oma 10. oktoobri 2023. aasta kirjas, et sellel ametisse nimetamisel puudub mõju põhikohtuasja esemele ja et ta soovib siiski eelotsusetaotluse juurde jääda.

Euroopa Kohtu pädevus

- 26 Mitu käesolevas kohtuasjas kirjalikke seisukohti esitanud valitsust kahtlevad selles, kas Euroopa Kohus on pädev eelotsusetaotlust lahendama. Nad leiavad sisuliselt, et Üldkohtu kohtuniku ametisse nimetamise menetlus koosneb eri etappidest, millest esimene on riigisisene etapp, mis koosneb kandidaadi esitamisest Üldkohtu kohtuniku ametikohale. See etapp ei kuulu aga liidu õiguse, eelkõige ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõigu kohaldamisalasse, vaid seda reguleerib üksnes riigisisene õigus. Seega ei ole Euroopa Kohus pädev otsustama selle üle, kas võimalikud riigisisened õigusnormid, mis reguleerivad esitamise riigisisest etappi, on nende sätetega kooskõlas.
- 27 Lisaks väidavad mõned neist valitsustest, et Üldkohtu kohtuniku ametisse nimetamise menetlus lõpeb liikmesriikide valitsuste ühisel kokkuleppel tehtud otsuse vastuvõtmisega, mille õiguspärasust Euroopa Kohus ei kontrolli. Järelikult ei ole Euroopa Kohus seda enam pädev otsustama sellises ametisse nimetamise menetluses toimuva esitamise riigisisese etapi üle.
- 28 Sellega seoses olgu meenutatud, et ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõigu kohaselt nimetatakse Üldkohtu kohtunikud ametisse liikmesriikide valitsuste ühisel kokkuleppel pärast konsulteerimist ELTL artiklis 255 ette nähtud komiteega. Viimati nimetatud sätte kohaselt luuakse komitee, mille ülesandeks on esitada arvamus kandidaatide sobivuse kohta Euroopa Kohtu ja Üldkohtu kohtuniku ja kohtujuristi ametikohale, enne kui liikmesriikide valitsused nad vastavalt ELTL artiklitele 253 ja 254 ametisse nimetavad. Nagu nähtub otsuse 2010/124 lisas sisalduva ELTL artiklis 255 ette nähtud komitee toimimise eeskirjade punkti 6 esimesest lõigust, pöörduakse nimetatud komitee poole, kui liikmesriigi valitsus on esitanud kandidaadi, ning nõukogu peasekretariaat edastab selle ettepaneku kõnealuse komitee esimehele.
- 29 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 52 ja 53 märkis, tuleneb nendest sätetest koostoimes, et Üldkohtu kohtuniku ametisse nimetamise menetlus koosneb kolmest etapist. Esimeses etapis esitab asjaomase liikmesriigi valitsus kandidaadi Üldkohtu kohtuniku ametikohale, edastades selle ettepaneku nõukogu peasekretariaadile. Teises etapis esitab ELTL artiklis 255 ette nähtud komitee arvamus selle kandidaadi sobivuse kohta Üldkohtu kohtuniku ametikohale, arvestades ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud nõudeid. Kolmandas etapis, mis järgneb komiteega konsulteerimisele, nimetavad liikmesriikide valitsused oma esindajate kaudu kõnealuse kandidaadi Üldkohtu kohtunikuks otsusega, mis tehakse ühisel kokkuleppel asjaomase liikmesriigi valitsuse ettepaneku põhjal.
- 30 Sellest järeldub, et liikmesriigi valitsuse tehtud otsus Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamise kohta, nagu põhikohtuasjas kõne all olevad otsused, on esimene etapp ametisse nimetamise menetlusest, mis on reguleeritud ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõiguga. Taoline otsus kuulub seega nende sätete kohaldamisalasse.

- 31 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 24, 58 ja 59 rõhutas, siis kuigi Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamine, nagu ka ametisse nimetamine, on liikmesriikide pädevuses, on nad selle pädevuse teostamisel siiski kohustatud täitma kohustusi, mis tulenevad neile liidu õigusest ning eelkõige ELL artikli 19 lõike 2 kolmandast lõigust ja ELTL artikli 254 teisest lõigust (vt analoogia alusel 24. juuni 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Poola (kõrgeima kohtu sõltumatus), C-619/18, EU:C:2019:531, punkt 52, ning 9. jaanuari 2024. aasta kohtuotsus G. jt (üldkohtu kohtunike ametisse nimetamine Poolas), C-181/21 ja C-269/21, EU:C:2024:1, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika), mille tõlgendamine kuulub ELTL artikli 267 alusel ilmselgelt Euroopa Kohtu pädevusse (22. märtsi 2022. aasta kohtuotsus Prokurator Generalny jt (kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegium – ametisse nimetamine), C-508/19, EU:C:2022:201, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Asjaolu, et liidu kohus ei teosta ELTL artikli 263 alusel õiguspärasuse kontrolli Üldkohtu kohtunike ametisse nimetamise otsuste üle, mis tehakse liikmesriikide valitsuste esindajate ühisel kokkuleppel, kes ei tegutse mitte nõukogu liikmetena, vaid oma valitsuse esindajatena ning teostavad nii ühiselt liikmesriikide pädevust (vt selle kohta 16. juuni 2021. aasta kohtumäärus Sharpston *vs.* nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajad, C-685/20 P, EU:C:2021:485, punktid 46 ja 49 ning seal viidatud kohtupraktika), ei ole selles kontekstis asjakohane.
- 33 Nimelt, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 26 sisuliselt märkis, ei mõjuta asjaolu, et Euroopa Kohus ei ole pädev hindama nende ametisse nimetamise otsuste õiguspärasust, tema pädevust vastata liidu õiguse tõlgendamist puudutavatele eelotsuse küsimustele, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus on esitanud vaidluses, mille ese on nende riigisiseste otsuste õiguspärasus, millega on esitatud kandidaat Üldkohtu kohtuniku ametikohale.
- 34 Neil asjaoludel on Euroopa Kohus pädev käesolevat eelotsusetaotlust lahendama.

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus

- 35 Leedu valitsus kahtleb, kas eelotsusetaotlus on vastuvõetav. Kõigepealt ei ole ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõigu taotletud tõlgendusel mingit seost põhikohtuasja esemega, kuna seda vaidlust reguleerib üksnes riigisisene õigus ja riigisisese õiguse kohaselt ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohus pädev seda vaidlust lahendama. Seejärel tuleb märkida, et esitatud küsimused on hüpoteetilised, kuna põhikohtuasi ei puuduta ei selle riigisisese menetluse õiguspärasust, millega on esitatud kandidaat Üldkohtu kohtuniku ametikohale, ega selle menetluse järgimist käesolevas asjas. Lõpuks ei ole vastus esitatud küsimustele enam vajalik selleks, et eelotsusetaotluse esitanud kohus saaks lahendada põhikohtuasja, kuna see vaidlus on kaotanud oma eseme seetõttu, et S. L. Kalėda nimetati Üldkohtu kohtunikuks, mis takistab rahuldavast põhikohtuasja kaebaja nõudeid, et viidaks uuesti läbi konsulteerimismenetlus ja Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamise menetlus.
- 36 Sellega seoses tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artikliga 267 kehtestatud menetluses üksnes asja menetleva ja selles tehtava kohtulahendi eest vastutava liikmesriigi kohtu ülesanne hinnata kohtuasja eripära arvesse võttes nii eelotsuse vajalikkust asjas otsuse tegemiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus seega reeglina kohustatud otsuse langetama (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus Infraestruturas de Portugal ja Futrifer Indústrias Ferroviárias, C-66/22, EU:C:2023:1016, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 37 Euroopa Kohus võib keelduda liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamast vaid siis, kui on ilmne, et taotletud liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus *Infraestruturas de Portugal ja Futrifer Indústrias Ferroviárias*, C-66/22, EU:C:2023:1016, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 38 Mis puudutab käesoleval juhul kõigepealt argumenti, et taotletud liidu õiguse tõlgenduse ja põhikohtuasja vahel puudub seos, kuna viimast reguleerib üksnes riigisisene õigus, siis tuleb märkida, et nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 30, on riigisisene otsus Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamiseks esimene etapp ametisse nimetamise menetlusest, mis on reguleeritud ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõiguga. Põhikohtuasi puudutab aga seda, kas riigisisised otsused Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamiseks on õiguspärased, arvestades nendes sätetes ette nähtud nõudeid. Neil asjaoludel ei ole ilmne, et taotletud sätete tõlgendusel puudub igasugune seos vaidluse esemega.
- 39 Seoses sellega, et eelotsusetaotluse esitanud kohtul puudub väidetavalt pädevus selle vaidluse lahendamiseks, piisab, kui meenutada, et ELTL artiklis 267 sätestatud eelotsusemenetluses ei ole Euroopa Kohtu ülesanne kontrollida, kas eelotsusetaotlus on tehtud kooskõlas kohtukorraldust ja -menetlust reguleerivate riigisiseste õigusnormidega, ega iseäranis analüüsida, kas eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses olev taotlus on nende normide kohaselt vastuvõetav (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus *W. Ż.* (kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium – ametisse nimetamine), C-487/19, EU:C:2021:798, punkt 96 ja seal viidatud kohtupraktika). Euroopa Kohus peab seega lähtuma liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlusest, kui seda ei ole riigisiseses õiguses sätestatud võimaliku edasikaebemenetluse käigus tühistatud (29. märtsi 2022. aasta kohtuotsus *Getin Noble Bank* C-132/20, EU:C:2022:235, punkt 70 ja seal viidatud kohtupraktika). Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust ei nähtu aga, et eelotsusetaotlus oleks käesoleval juhul tagasi võetud.
- 40 Mis puudutab seejärel argumenti, et esitatud küsimused on hüpoteetilised, siis tuleb rõhutada, et vastupidi Leedu valitsuse väidetele on need põhjendatud eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlustega selle kohta, kas liidu õigusnormidega, mille tõlgendamist ta taotleb, on kooskõlas kord, kuidas konkreetselt rakendati riigisisest menetlust Üldkohtu kohtuniku ametikohale Leedu Vabariigi kandidaadi esitamiseks, et jõuda põhikohtuasjas kõne all olevate kandidaadi esitamise otsuste vastuvõtmiseni. Kuna põhikohtuasi puudutab nende otsuste õiguspärasust nimetatud liidu õiguse sätete seisukohast, ei ole ilmne, et esitatud küsimustega tõstatatud probleem on hüpoteetiline.
- 41 Lõpuks, mis puudutab argumenti, et vastust nendele küsimustele ei ole enam vaja selleks, et eelotsusetaotluse esitanud kohus saaks põhikohtuasja lahendada, kuna vahepeal nimetati *S. L. Kalèda* Üldkohtu kohtunikuks, siis tuleb märkida, et vastuses Euroopa Kohtu 26. septembri 2023. aasta teabenõudele märkis eelotsusetaotluse esitanud kohus, et sellel ametisse nimetamisel puudub mõju põhikohtuasja esemele ja et ta soovib siiski eelotsusetaotluse juurde jääda. Lisaks on põhikohtuasja pooled üksmeelel selles, et nimetatud vaidlus on endiselt pooleli.
- 42 Kuna ei Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust ega eelotsusetaotluse esitanud kohtu vastusest Euroopa Kohtu teabenõudele ei nähtu, et põhikohtuasja kaebaja oleks oma kaebusest loobunud või et kõik tema nõuded oleks täielikult rahuldatud või neid ei ole võimalik enam rahuldada, mistõttu on põhikohtuasja vaidluse ese ilmselgelt ära langenud, näib endiselt olevat vaja esitatud

küsimustele vastata, et eelotsusetaotluse esitanud kohtul oleks võimalik vaidlus lahendada (vt selle kohta 2. veebruari 2023. aasta kohtuotsus *Towarzystwo Ubezpieczeń Ż* (eksitavad kindlustuse tüüplepingud), C-208/21, EU:C:2023:64, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Neil asjaoludel on eelotsusetaotlus vastuvõetav.

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 44 Oma küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas ELL artikli 19 lõike 2 kolmandat lõiku ja ELTL artikli 254 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui liikmesriigi valitsus, kes on moodustanud sõltumatute ekspertide rühma, kelle ülesanne on hinnata kandidaatide sobivust Üldkohtu kohtuniku ametikohale ja koostada nendes sätetes ette nähtud nõuetele vastavate kandidaatide paremusjärjestus, esitab selles järjestuses olevate kandidaatide hulgast esikohale tulnud kandidaadist erineva kandidaadi.
- 45 Nendele küsimustele vastamiseks tuleb kõigepealt meelde tuletada, et ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõigu kohaselt valitakse Üldkohtu kohtunikud isikute hulgast, kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning kes on kõrgesse kohtunikuametisse määramiseks pädevad.
- 46 Täpsemalt on sõltumatuse nõude kohta, mis on ette nähtud nendes sätetes, oluline meenutada, et kõnealune nõue on oluline osa õigusest tõhusale kohtulikule kaitsele ja õiglasele kohtulikule arutamisele, mis on ülimalt tähtis, et oleks tagatud kõik õigussubjektile liidu õigusest tulenevad õigused ja ELL artiklis 2 osutatud liikmesriikide ühiste väärtuste, eeskätt õigusriigi väärtuse kaitse (26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus *uesti läbivaatamine Simpson vs. nõukogu ja HG vs. komisjon*, C-542/18 RX-II ja C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punktid 70 ja 71, ning 21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus *Krajowa Rada Sądowictwa* (kohtuniku ametisse jäämine), C-718/21, EU:C:2023:1015, punkt 61).
- 47 Kohtute sõltumatuse nõue, mis on eelkõige ette nähtud ELL artiklis 19, annab seega konkreetse sisu ELL artikliga 2 tagatud ühele liidu ja selle liikmesriikide põhiväärtustest, mis määravad ära liidu kui ühise õiguskorra enda identiteedi ning mida peavad järgima nii liit kui liikmesriigid (vt selle kohta 16. veebruari 2022. aasta kohtuotsus *Ungari vs. parlament ja nõukogu*, C-156/21, EU:C:2022:97, punktid 127 ja 232 ning seal viidatud kohtupraktika, ning 5. juuni 2023. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Poola* (kohtunike sõltumatus ja eraelu), C-204/21, EU:C:2023:442, punkt 67).
- 48 Kuna sõltumatuse nõue, millel on kaks aspekti, nimelt sõltumatus kitsas tähenduses ja erapooletus (vt selle kohta 19. novembri 2019. aasta kohtuotsus *A. K. jt* (kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi sõltumatus), C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, punktid 121 ja 122 ning seal viidatud kohtupraktika), on õigusemõistmise ülesandega lahutamatult seotud ning ELL artikkel 19 näeb liidu õiguskorras kohtuliku kontrolli tagamise ülesande ette ühiselt Euroopa Liidu Kohtule ja liikmesriikide kohtutele, kehtib see nõue nii liidu tasandil – muu hulgas Üldkohtu kohtunikele – kui ka liikmesriikide tasandil riigisisestele kohtutele (vt selle kohta 27. veebruari 2018. aasta kohtuotsus *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, punktid 32 ja 42 ning seal viidatud kohtupraktika).

- 49 Lisaks on nõue, et kohus peab olema seaduse alusel moodustatud, tihedalt seotud eelkõige sõltumatuse nõudega selles mõttes, et mõlemad püüavad järgida õiguse ülimuslikkuse ja võimude lahususe aluspõhimõtteid, mis on olulised põhimõtted õigusriigile, mille väärtust on kinnitatud ELL artiklis 2. Iga nimetatud nõude aluseks on kohustus kaitsta usaldust, mida kohtuvõim peab õigussubjektile sisendama, ning kohtuvõimu sõltumatust teistest võimudest (vt selle kohta 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus *W. Ż.* (kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium – ametisse nimetamine), C-487/19, EU:C:2021:798, punkt 124, ja 22. veebruari 2022. aasta kohtuotsus *Openbaar Ministerie* (vahistamismääruse teinud liikmesriigis seaduse alusel moodustatud kohus), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punkt 56).
- 50 Seaduse alusel moodustatud kohtu nõue hõlmab juba oma olemusest tulenevalt ka kohtunike ametisse nimetamise protsessi (vt selle kohta 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus uuesti läbivaatamine *Simpson vs. nõukogu ja HG vs. komisjon*, C-542/18 RX-II ja C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punkt 74 ja seal viidatud kohtupraktika), kusjuures olgu täpsustatud, et seda, kas kohus on sõltumatu, saab hinnata muu hulgas selle alusel, kuidas kohtu liikmed ametisse on nimetatud (vt selle kohta 21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus *Krajowa Rada Sądowictwa* (kohtuniku ametisse jäämine), C-718/21, EU:C:2023:1015, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 51 Sellega seoses on vaja, et kohtunike ametisse nimetamise otsuseid puudutavad sisulised tingimused ja menetlusnormid ei saaks tekitada õigussubjektides põhjendatud kahtlusi selles, kas ametisse nimetatud kohtunikud on väljaspool väliste tegurite haardeulatust ja kas nad on vastanduvaid huvisid arvestades neutraalsed (vt selle kohta 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus uuesti läbivaatamine *Simpson vs. nõukogu ja HG vs. komisjon*, C-542/18 RX-II ja C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punkt 71). Selleks on eelkõige vaja, et need sisulised tingimused ja menetlusnormid oleksid välja töötatud nii, et need võimaldavad välistada mitte ainult igasuguse otsese mõju juhiste kujul, aga ka kaudsema mõju vormid, mis võivad asjaomaste kohtunike otsuseid suunata, ning välistada seega nende sõltumatuse või erapooletuse kuvandi puudumise, mis võib nõrgendada usaldust, mida kohtud peavad demokraatlikus ühiskonnas ja õigusriigis õigussubjektidele sisendama (vt selle kohta 29. märtsi 2022. aasta kohtuotsus *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, punktid 96 ja 97 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 52 Selles kontekstis võib õigusvastasus asjaomases kohtusüsteemis kohtunike ametisse nimetamise menetluses tuua kaasa selle, et on rikutud põhiõigust sõltumatule ja erapooletule, seaduse alusel moodustatud kohtule, kui see õigusvastasus on niisugust laadi ja niisuguse raskusastmega, mis tekitab tegeliku ohu, et muud võimuharud, iseäranis täitevvõim, võivad rakendada kaalutusõigust selle piire põhjendamatult ületades, ohustades ametisse nimetamise protsessi tulemuse terviklikkust. Selline õigusvastasus võib tekitada õigussubjektides põhjendatud kahtluse asjasse puutuva kohtuniku või asjasse puutuvate kohtunike sõltumatuse ja erapooletuse suhtes. Nii on see juhul, kui tegemist on selliste alusnormide kohaldamisega, mis moodustavad lahutamatu osa kohtusüsteemi ülesehitusest ja toimimisest (vt selle kohta 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus uuesti läbivaatamine *Simpson vs. nõukogu ja HG vs. komisjon*, C-542/18 RX-II ja C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, punktid 75 ja 76, ning 22. veebruari 2022. aasta kohtuotsus *Openbaar Ministerie* (vahistamismääruse teinud liikmesriigis seaduse alusel moodustatud kohus), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punktid 72 ja 73 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 53 Mis puudutab Üldkohtu kohtunikke, siis peavad nende ametisse nimetamist puudutavad sisulised tingimused ja menetlusnormid võimaldama välistada õigussubjektides igasuguse põhjendatud kahtluse tekkimise selles, kas need kohtunikud vastavad ELL artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja

ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud nõuetele, mis puudutavad nii „sõltumatust“ kui ka „[pädevust] kõrgesse kohtunikuametisse määramiseks“. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 59–61 ja 65 märkis, on selleks eelkõige vaja tagada Üldkohtu kohtunike ametisse nimetamise menetluse ja järelkult ka selle menetluse tulemuse terviklikkus igas etapis, millest see menetlus koosneb.

- 54 Mis aga puudutab esiteks põhikohtuasjas konkreetsemalt kõne all olevat riigisisest etappi Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi esitamiseks, siis tuleb ühelt poolt märkida, et kuna liidu õiguses puuduvad sellekohased erisätted, tuleb iga liikmesriigi riigisiseses õiguskorras kehtestada menetlusnormid sellise kandidaadi esitamiseks, tingimusel et need normid ei saa õigussubjektides tekitada põhjendatud kahtlusi selles, kas esitatud kandidaat vastab ELL artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud nõuetele.
- 55 Järelkult, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 54 sisuliselt märkis, on igal liikmesriigil vabadus otsustada, kas näha Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi valimise ja esitamise jaoks ette menetlus või mitte.
- 56 Sellega seoses ei ole asjaolu, et kohtunike ametisse nimetamise protsessis osalevad seadusandliku või täidesaatva võimu esindajad, iseenesest selline, mis tekitaks õigussubjektides taolisi põhjendatud kahtlusi (vt selle kohta 22. veebruari 2022. aasta kohtuotsus Openbaar Ministerie (vahistamismääruse teinud liikmesriigis seaduse alusel moodustatud kohus), C-562/21 PPU ja C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punktid 75 ja 76 ning seal viidatud kohtupraktika). Sõltumatute nõuandvate organite sekkumine ja riigisiseses õiguses põhjendamiskohustuse olemasolu võivad siiski aidata kaasa ametisse nimetamise protsessi suuremale objektiivsusele, seades piirid kaalutusõigusele, mis võib ametisse nimetamise pädevusega institutsioonil olla (vt selle kohta 20. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, punktid 66 ja 71 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 57 Mis teiselt poolt puudutab Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaadi valimiseks ja esitamiseks ette nähtud sisulisi tingimusi, siis peavad liikmesriigid, kellel on küll nende tingimuste määratlemisel ulatuslik kaalutusruum, siiski tagama – olenemata selleks kasutatud menetlusnormidest –, et esitatud kandidaadid vastavad ELL artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud sõltumatuse ja ametialase pädevuse nõuetele.
- 58 Teiseks on selle kontrollimine, kas liikmesriikide esitatud kandidaadid Üldkohtu kohtuniku ametikohale on ELL artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja ELTL artikli 254 teises lõigus sätestatud nõuetest lähtudes sobivad, samuti ELTL artiklis 255 ette nähtud komitee ülesanne.
- 59 Nimelt peab komitee sobivuse kohta arvamus andmiseks kontrollima, kas esitatud kandidaat vastab sõltumatuse ja ametialase pädevuse nõuetele, mis on ELL artikli 19 lõike 2 kolmanda lõigu ja ELTL artikli 254 teise lõigu kohaselt Üldkohtu kohtuniku ametikoha jaoks nõutavad.
- 60 Nagu see komitee ühes oma tegevusaruandes märkis, siis kuigi selles kontekstis on avatud, läbipaistva ja põhjaliku valikumenetluse olemasolu asjakohane tegur kontrollimisel, kas esitatud kandidaat vastab nendele nõuetele, ei ole sellise menetluse puudumine iseenesest seevastu põhjus, mis võimaldab nendele nõuetele vastamise kahtluse alla seada.

- 61 Selle kontrollimiseks võib ELTL artiklis 255 ette nähtud komitee – nagu on sätestatud otsuse 2010/124 lisas esitatud kodukorra punkti 6 teises lõigus – nõuda, et ettepaneku teinud valitsus esitaks talle täiendavat teavet või muid andmeid, mida ta peab nõupidamise jaoks vajalikuks, kusjuures valitsus on ELL artikli 4 lõikes 3 ette nähtud lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt kohustatud sellist teavet ja andmeid esitama.
- 62 Kolmandaks on ELL artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud nõuetele vastamise tagamise ülesanne ka liikmesriikide valitsustel oma esindajate kaudu, kui nad otsustavad ELTL artiklis 255 ette nähtud komitee arvamust arvestades nimetada Üldkohtu kohtunikuks kandidaadi, kelle üks nendest valitsustest esitab. Kui kandidaat on ametisse nimetatud, saab ta liidu kohtunikuks ega esinda liikmesriiki, kes ta esitas.
- 63 Eeltoodud arvestades tuleb asuda seisukohale, et kui liikmesriik on – nagu põhikohtuasjas – kehtestanud Üldkohtu kohtuniku ametikohale kandidaatide valiku menetluse, mille raames peab peamiselt sõltumatutest ekspertidest koosnev rühm neid kandidaate hindama ja koostama paremusjärjestuse kandidaatidest, kes vastavad ELL artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud nõuetele, ei ole pelgalt asjaolu, et liikmesriigi valitsus otsustas esitada kandidaadi, kes on paremusjärjestuses esikohale tulnud kandidaadist erinev kandidaat, iseenesest piisav järeldamiseks, et taoline esitamine võib tekitada põhjendatud kahtlusi selles, kas esitatud kandidaat vastab nendele nõuetele.
- 64 Käesoleval juhul nähtub valikumenetluse kirjelduse punktidest 1–3, 13, 15, 19 ja 21–23, et kõigepealt pidi see ekspertide rühm kandidaate hindama, lähtudes nendes sätetes ette nähtud nõuetest, nagu neid on oma tegevusaruannetes täpsustanud ELTL artiklis 255 ette nähtud komitee. Edasi sisaldas nimetatud rühma koostatud paremusjärjestus üksnes kandidaate, keda see rühm pidas nendele nõuetele vastavaks. Lõpuks oli paremusjärjestuses esikohale tulnud kandidaadi nimetamine töörühma poolt üksnes soovitus Leedu valitsusele, kes pidi vastavalt valitsuse seaduse artikli 52 lõikele 3 esitama kandidaadi Üldkohtu kohtuniku ametikohale.
- 65 Asjaolu, et ELTL artiklis 255 ette nähtud komitee andis positiivse arvamuse Leedu valitsuse esitatud kandidaadile, kes oli nimetatud paremusjärjestuses kolmandal kohal, kinnitab, et liikmesriikide valitsuste otsus see kandidaat ametisse nimetada on kooskõlas ELL artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus ja ELTL artikli 254 teises lõigus ette nähtud nõuetega.
- 66 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et ELL artikli 19 lõike 2 kolmandat lõiku ja ELTL artikli 254 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus see, kui liikmesriigi valitsus, kes on moodustanud sõltumatute ekspertide rühma, kelle ülesanne on hinnata kandidaatide sobivust Üldkohtu kohtuniku ametikohale ja koostada nendes sätetes ette nähtud nõuetele vastavate kandidaatide paremusjärjestus, esitab selles järjestuses olevate kandidaatide hulgast esikohale tulnud kandidaadist erineva kandidaadi, tingimusel et esitatud kandidaat vastab nendele nõuetele.

Kohtukulud

- 67 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

ELL artikli 19 lõike 2 kolmandat lõiku ja ELTL artikli 254 teist lõiku

tuleb tõlgendada nii, et

nendega ei ole vastuolus see, kui liikmesriigi valitsus, kes on moodustanud sõltumatute ekspertide rühma, kelle ülesanne on hinnata kandidaatide sobivust Euroopa Liidu Üldkohtu kohtuniku ametikohale ja koostada nendes sätetes ette nähtud nõuetele vastavate kandidaatide paremusjärjestus, esitab selles järjestuses olevate kandidaatide hulgast esikohale tulnud kandidaadist erineva kandidaadi, tingimusel et esitatud kandidaat vastab nendele nõuetele.

Allkirjad